



Svet
Evropske unije

Bruselj, 22. maj 2018
(OR. en)

8954/18

DEVGEN 66
ACP 37
FIN 386
RELEX 406
ENER 145
CLIMA 81

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	generalni sekretariat Sveta
Datum:	22. maj 2018
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	8550/18
Zadeva:	Energija in razvoj – sklepi Sveta (22. maj 2018)

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta o energij in razvoju, ki jih je Svet sprejel na 3618. seji 22. maja 2018.

Energija in razvoj

Sklepi Sveta

1. Da bi dosegli cilje trajnostnega razvoja in da pri tem nihče ne bo zapostavljen, si EU in njene države članice prizadevajo izkoristiti potencial energetskega sektorja, pri čemer so se na stroškovno učinkovit način usmerile v tri medsebojno povezane ključne cilje na področju energije in razvoja: (1) obravnavanje pomanjkljivega dostopa do energije, (2) povečanje energijske učinkovitosti in proizvodnje energije iz obnovljivih virov ter (3) prispevanje k svetovnemu boju proti podnebnim spremembam v skladu s Pariškim sporazumom in s tem povezanimi nacionalno določenimi prispevki, ki jih predložijo pogodbenice¹.
2. V zvezi s partnerskimi državami v razvoju Svet opozarja, da EU in njene države članice problematiko energijske revščine na vseh ravneh rešujejo s prispevanjem k vsesplošnemu dostopu do energije, ki je cenovno dostopna, sodobna, zanesljiva in trajnostna, pri čemer je velik poudarek namenjen obnovljivi energiji, energijski učinkovitosti in dobremu upravljanju energetskih sistemov. Svet se zaveda, da je dostop do energije bistvenega pomena za izkoreninjenje revščine ter da je energetski prehod ključen za uresničevanje Agende 2030 in ciljev trajnostnega razvoja. Svet poziva vse deležnike, naj podporo, tudi prek ustreznih instrumentov socialne politike, namenijo predvsem revnemu prebivalstvu in ranljivim geografskim območjem. Pri tem poudarja, da je energijska revščina s svojimi posledicami eden od temeljnih vzrokov za neregularne migracije, saj ljudi prisili k iskanju boljših življenjskih pogojev na drugih območjih.

¹ Kot je podrobno določeno v Evropskem soglasju o razvoju iz leta 2017 (dok. 10108/17).

3. Svet poudarja, da je mogoče z medsektorskimi povezavami in spodbujanjem trajnostne energije, ki omogoča uresničevanje ciljev trajnostnega razvoja, povečati številne koristi in izboljšati sinergije. Posebno pozornost bi bilo treba nameniti povezavam med energijo in drugimi področji, vključno z izkoreninjanjem revščine, enakostjo spolov, delovnimi mesti, trajnostno kmetijsko rastjo, prehransko varnostjo, izobraževanjem, zdravjem, čisto vodo in sanitarnimi storitvami, mirom in varnostjo, begunci in drugimi primeri razseljenosti. Treba bo zmanjšati tveganje kompromisov, med drugim na področjih trajnostne energije, prehranske varnosti in vode, da bi povečali učinkovitost rabe virov, izkoristili sinergije ter izboljšali upravljanje in povečali politično usklajenost med sektorji. Svet poleg tega poudarja pomen promoviranja političnih pobud in podpore partnerskim državam pri načrtovanju, usklajevanju in izvajanju celostnega pristopa glede konkretne obravnave povezav med zemljišči, hrano, vodo in energijo.
4. Svet priznava, da je treba v vse ukrepe na področju razvoja in energije vključiti načelo enakosti spolov, in opozarja na zaveze iz akcijskega načrta EU za enakost spolov. Izpostavlja zlasti, da je treba moškim in ženskam zagotoviti enak dostop do energetskega virov in nadzor nad njimi. Poudarja, da je treba še bolj podpirati krepitev vloge žensk, deklet in mladih ter njihovo sodelovanje v energetskega sektorju, vključno z ženskami v podjetništvu, izobraževanju in poklicnem usposabljanju ter njihovim boljšim dostopom do finančnih sredstev.

5. Svet opozarja na svoje sklepe o energiji in razvoju² ter o izvajanju globalne strategije EU³. Pomemben del zunanje razsežnosti energetske unije EU je podpora Afriki in državam sosedstva EU pri energetskega prehodu na cenovno dostopno, zanesljivo in trajnostno energijo. Poleg tega bomo k državni in družbeni odpornosti v partnerskih državah pomembno prispevali tudi s podpiranjem boljše povezanosti med energetske in podnebno politiko, vključno z usklajeno podnebno in energetske diplomacijo, da bi omogočili energetske prehod, ki bo skladen s cilji Pariškega sporazuma. EU je v skladu z globalno strategijo EU in Evropskim soglasjem o razvoju pripravljena podpreti vse partnerske države v razvoju pri prizadevanjih za energetske prehod, ki so bistvena za krepitev odpornosti in stabilnosti. Svet znova poudarja, da morajo partnerske države dosledno spoštovati mednarodne standarde na področju okolja in jedrske varnosti, kot je navedeno v Evropskem soglasju o razvoju.
6. Svet nadalje poudarja, da je preoblikovanje energetskega sektorja neločljivo povezano s preobrazbo na drugih področjih gospodarstva. Energetske sektor je ključna gonilna sila gospodarstva, zato ima eno vodilnih vlog pri trajnostnem razvoju.
7. Svet poudarja, da je treba izboljšati regionalno in podregionalno sodelovanje ter zmogljivosti v sektorju trajnostne energije in podnebnem sektorju. Poleg tega podpira prizadevanja za povečanje stroškovne učinkovitosti energetskega sektorja, saj se na ta način izboljšuje regionalno povezovanje, spodbuja trgovina in naložbe; tak primer so regionalni centri za trajnostno energijo v okviru regionalnih gospodarskih skupnosti.

² Dok. 14839/16.

³ Dok. 6981/17.

8. Svet pozdravlja delovni dokument služb Komisije z naslovom: Implementation of the new European Consensus on Development in energy cooperation⁴. Zlasti se strinja, da so za doseganje razvojnih ciljev na področju energije ključnega pomena naslednja tri gonila: (i) spodbujanje politične odgovornosti in partnerstev za izvajanje, (ii) izboljšanje upravljanja in reform v energetskega sektorja ter (iii) spodbujanje naložb z ustreznimi politikami in regulativnimi okviri, tudi z inovativnimi finančnimi instrumenti. Svet tudi poudarja, da je treba podpreti digitalizacijo energetskega sektorja, saj se je izkazalo, da so digitalne rešitve ključne za obvladovanje vse večje kompleksnosti energetskih sistemov. Poleg tega spodbuja Komisijo, naj poveča prepoznavnost, izboljša spremljanje, izmenjavo znanja in najboljših praks iz ukrepov EU na področju energije in trajnostnega razvoja, tudi s sodelovanjem na področju znanosti, tehnologije in inovacij.
9. Svet pozdravlja odločitve in zaveze glede energije in razvoja, sprejete na vrhu vzhodnega partnerstva ter petem vrhu Afriške unije in Evropske unije novembra 2017.
10. Svet poleg tega pozdravlja konkretne ukrepe na področju energije in razvoja, vključno z napredkom pri pobudi EU4Energy in afriški pobudi za obnovljivo energijo. Priznava tudi potencial drugih partnerskih pobud, kot je *International Solar Alliance* (mednarodno združenje za sončno energijo).
11. Na področju energije in razvoja Svet spodbuja uporabo trajnostnih javnih naročil, da bi dosegli ustrezno ravnovesje med tremi stebri trajnostnega razvoja – gospodarskim, družbenim in podnebnim –, za javna naročila blaga, storitev ali del v različnih fazah projektov.
12. Svet ponovno poudarja vlogo organizacij civilne družbe in lokalnih organov kot odločilnih partnerjev pri doseganju cilja trajnostnega razvoja št. 7, zlasti kot partnerjev, ki omogočajo dostop do energije v mestih in na podeželju.

⁴ Dok. 15866/17.

13. Svet poudarja potrebo po mobilizaciji vseh ustreznih deležnikov, vključno z zasebnim sektorjem, da bi z zmanjšanjem finančnih tveganj in pridobivanjem dodatnih sredstev za energijo in razvoj povečali ustrezne naložbe. V zvezi s tem pozdravlja tematske pobude, podprte z mešanim financiranjem, in oblikovanje naložbenega sklopa za trajnostno energijo in povezljivost v okviru Evropskega sklada za trajnostni razvoj iz načrta za zunanje naložbe. Ta instrument je namenjen podpori naložbam in povečanju dostopa do financiranja, tudi na področju energije iz obnovljivih virov in energijske učinkovitosti. Od njega imajo korist partnerske države in zasebni sektor v Afriki in državah evropskega sosledstva, ki si prizadevajo za učinkovito uporabo trajnostne energije kot dejavnika, ki spodbuja vključujočo gospodarsko rast in trajnostni razvoj ter tako odpravlja specifične socialno-ekonomske temeljne vzroke migracij.
14. Svet je seznanjen s prizadevanji Komisije za krepitev razvoja in finančne dodatnosti pri operacijah mešanega financiranja EU, zlasti na področju energije in razvoja. Ponovno opozarja na zavezo EU in njenih držav članic, da bodo mešano financiranje uporabljale v skladu z načeli iz akcijskega programa iz Adis Abebe o financiranju za razvoj⁵.
15. Svet poudarja, da bodo EU in njene države članice spodbujale tudi postopno odpravo subvencij za okolju škodljiva fosilna goriva, ter podpira rešitve, ki so varne in trajnostne, gospodarne z viri, prilagojene podnebnim spremembam in ki učinkoviteje prispevajo k izkoreninjanju revščine.
16. Svet pozdravlja ukrepe za pospešeno izvajanje cilja trajnostnega razvoja št. 7, vključno z rešitvami za čisto kuhanje in ogrevanje, zmanjševanjem razlik pri dostopu do električne energije in izkoriščanjem potenciala decentraliziranih in lokalnih rešitev za energijsko učinkovitost.

⁵ Sklepni dokument tretje mednarodne konference o financiranju za razvoj: agenda za ukrepanje iz Adis Abebe, točka 48 (15. julij 2015).

17. Svet poudarja pomen globalnih partnerstev za energijo in razvoj, katerih namen je omogočiti deležnikom na vseh ravneh, da začnejo izvajati postopke celostne preobrazbe. Zato države članice in Komisijo spodbuja, naj zagotovijo učinkovito sodelovanje in usklajevanje, tudi v okviru priprave 24. zasedanja Konference pogodbenic Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja in Političnega foruma na visoki ravni za trajnostni razvoj v letu 2018.
-